

2. Декларація прав дитини. Прийнята резолюцією 1386 (XIV) Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1959 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_384.
3. Ковальчук А. Ю. Деякі аспекти правового забезпечення прав і свобод дитини. Європейські перспективи. 2012. №2. С. 83-87.
4. Конвенція про права дитини від 20.11.1989. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021.
5. Сірант М. М. Механізми міжнародного права щодо захисту прав дитини. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. 2015. №824. С. 164-168.
6. Трестер Ю.О. Міжнародні механізми захисту прав дітей. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2013. №9.

Неймак Б.

*студент магістратури юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: д.е.н., професор кафедри міжнародного права,
міжнародних відносин та дипломатії ТНЕУ Фліссак К.А.*

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ

Незважаючи на часте використання терміна «глобалізація», сьогодні немає єдиного його визначення. Більшість дослідників розуміє під глобалізацією процес формування єдиного загальносвітового фінансово-економічного та інформаційного простору на основі нових, переважно комп'ютерних технологій. Вона виражається в небаченому прискоренні темпів росту економічної взаємозалежності країн, завдяки швидкій та широкій дифузії технологій [1].

Найбільшими прихильниками глобалізації та лібералізації стосунків є представники країн-лідерів. Розвиток процесу інтернаціоналізації господарських відносин поставив перед людством багато глобальних проблем. Прагнення розвинених країн закріпити власні лідерські позиції, стає серйозною перепорою на шляху пошуку методів вирішення глобальних суперечностей, які здатні, на думку деяких сучасних дослідників, перервати життя світової цивілізації.

На сьогодні існують глобальні проблеми пов'язані із внутрішньополітичною діяльністю країн і насамперед країн-власників ядерної зброї (проблеми роззброєння та конверсії, міжнародний тероризм), проблеми відносин «людина-суспільство» (проблеми бідності, голоду тощо), глобальні проблеми в системі «людина-природа» (екологічна, сировинна, енергетична, проблеми освоєння світового океану і космосу тощо).

Серед глобальних проблем найважливішим залишається попередження ядерного апокаліпсису. Мілітаризація поглинає значну кількість матеріальних та інтелектуальних ресурсів, які могли б бути скеровані на усунення голоду та бідності, хвороб, вирішення екологічних проблем. Незважаючи на позитивні зміни загалом, які виражаються в уповільненні темпів росту воєнних витрат провідних країн світу, що характеризували період 50–80-х рр. XX ст., мілітаризація зберігається на дуже високому рівні [3].

Важливим завданням в кінцевому вирішенні глобальної проблеми попередження ядерної війни є ліквідація вже існуючих матеріальних засобів. Разом із ліквідацією матеріальних засобів озброєння буде також вирішена проблема ймовірності виникнення світової війни. Роззброєння не буде причиною катастрофічного звуження ринку збуту, що веде до економічної кризи та глобального росту безробіття. У перспективі роззброєння може викликати розширення ринків споживання, що позитивно вплине не лише на використання ресурсів, а й засобів виробництва загалом.

Проблема роззброєння тісно пов'язана з іншими глобальними проблемами, зокрема і в системі «людина-природа», під якою розуміють простір існування людини. В основі суперечностей «людина-природа» лежать, як мінімум, два основні чинники: техногенний та постійний ріст населення. Обидва вони ведуть до збільшення споживання природних ресурсів, що, з одного боку, загострює проблему їх виснаження, а з іншого, – утворює проблему утилізації відходів виробництва та їх використання. Сьогодні суспільство змушене постійно збільшувати ту частку в розподілі доходів, яка компенсує затрати на вилучення ресурсів та охорону простору існування людини, що, своєю чергою, веде до порівняно обмеженого темпу економічного росту [2].

Вивільнення значних засобів із сфери мілітаризації та скерування їх на вирішення екологічних проблем є одними із вихідних умов, які забезпечують подальший розвиток людства та його виживання. Проблема народонаселення набула в ХХ ст. глобального характеру, оскільки демографічна ситуація, яка склалась, багато в чому впливає на перспективи економічного і соціального розвитку, на стан політичних сил не тільки в національному, регіональному значенні, а й в світовому масштабі.

Ріст народонаселення веде також до зменшення дуже важливого ресурсу – сільськогосподарських земель. Природа здатна створювати 1 см чорнозему упродовж 300 років, в той час, як людина здатна використати це природне благо зі швидкістю 1 см в три роки, омертвляючи чорноземи засоленнями, хімікатами, опосередкованою дією промислових виробництв тощо. Забруднення територій токсичними відходами вище від допустимих норм наносить відчутні соціальні та економічні збитки. Про небезпеку цієї проблеми говорить нове соціальне явище – збільшення потоку емігрантів із особливо небезпечних екологічних зон, де спостерігається ріст захворювань, висока смертність тощо [1].

Якщо ж тенденція росту забруднень довкілля збережеться, то може виникнути глобальна катастрофа, пов'язана із потеплінням клімату на планеті (парниковий ефект). Зупинити цей процес, спробувати вирішити комплекс глобальних проблем під силу тільки сучасному глобальному суспільству. Воно повинно розробити кардинальні заходи з усунення загрозливих для світової цивілізації явищ [3].

Отже, глобалізація забезпечує інтеграцію народів і держав в єдину цілісність. Це дозволяє їм вирішувати свої життєві проблеми найбільш ефективним чином, широко використовуючи досвід розвитку один одного. І як би сучасні цивілізації не відрізнялися один від одного, їх об'єктивно об'єднують загальнолюдські цінності, інтереси збереження загального миру і благополуччя своїх громадян. Саме у з'єднанні потужних інтеграційних

процесів сучасного світу з інтересами і прагненнями окремих країн та їх народів необхідно приймати нову соціальну роль глобалізації, її гуманну функцію. Сьогодні світове суспільство набуло досвіду спільних дій у вирішенні глобальних проблем, виникла та розвивається розгалужена структура міжнародних, міждержавних інститутів, покликаних координувати спільні дії. Це дає можливість сподіватись, що людству буде під силу вирішити комплекс глобальних проблем у майбутньому.

Список використаних джерел

1. Капітон О.В. Глобалістика і глобальні проблеми сучасності. К.: Наука, 2007. С. 54-63.
2. Кудряченко А.Б. Глобальні проблеми людства. Політична енциклопедія. К.: Парламентське видавництво. 2011. С.146-150.
3. Макаренко Є.А. Цивілізації глобальної декларація. Українська дипломатична енциклопедія. К.: Знання України, 2004. С. 123-131.
4. Склепова А.В. Глобальні проблеми. Українська дипломатична енциклопедія. К: Знання України, 2004. С. 48-61.

Оленчук Н.

*студентка магістратури юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри
кримінального права та процесу ТНЕУ Кравчук М.Ю.*

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН З ІНОЗЕМНИМ ЕЛЕМЕНТОМ В УКРАЇНІ

З посиленням інтеграційних та глобалізаційних процесів зростає актуальність правового регулювання працевлаштування іноземців. Проте, на жаль, в Україні воно є недостатньо врегульованим.

Слід зазначити, що Кодекс законів про працю України не містить окремих норм, присвячених правовому регулюванню праці іноземців. Натомість ст. 8 Кодексу [3] відносить правове регулювання трудових відносин іноземних громадян, які працюють на підприємствах, в установах, організаціях України, до положень Закону України «Про міжнародне приватне право».

Закон України «Про міжнародне приватне право» також лише поверхнево торкається питання регулювання праці іноземців в Україні. Так, ст. 52 зазначеного Закону визначає, що до трудових відносин застосовується право держави, в якій виконується робота, якщо інше не передбачено законом або міжнародним договором України. Крім того, згідно зі ст. 54 Закону України «Про міжнародне приватне право» трудові відносини іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні, не регулюються правом України в таких випадках: 1) якщо іноземці та особи без громадянства працюють у складі дипломатичних представництв іноземних держав або представництв міжнародних організацій в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України; 2) якщо іноземці та особи без громадянства за межами України уклали з іноземними роботодавцями – фізичними чи юридичними особами – трудові договори про виконання роботи в Україні, якщо інше не передбачено договорами чи міжнародним договором України [5, с. 229].